

Peter Sundgren

Nytt dubbelbeskattningsavtal med Indien

Sveriges och Indiens nu gällande avtal för undvikande av dubbelbeskattning träffades under 1958 och har tillämpats alltsedan 1959 års taxering (SFS 1959:24)

Ett nytt avtal som skall avlösa det gamla har nu trätt ikraft (SFS 1988:1495, prop 1988/89:49). Datum för ikraftträdandet var den 12.12.1988. Avtalet blir därmed tillämpligt i Sverige på *inkomst som förvärfvas fr o m den 1 januari 1989*. Eftersom Indien har ett beskattningsår som börjar först den 1 april kommer avtalet från deras sida att börja tillämpas på inkomst som förvärfvas fr o m detta datum 1989. De eventuella problem som uppstår av att staterna under en övergångstid (1 jan—31 mars 1989) tillämpar olika avtal får lösas genom en uppgörelse mellan de behöriga myndigheterna (artikel 27).

I den följande redogörelsen behandlas vissa punkter i det nya avtalet som kan bedömas vara av särskilt intresse för i Sverige hemmahörande skattskyldiga med inkomster härrörande från Indien. Det är således inte fråga om någon uttömmande beskrivning av alla nyheter i avtalet. Vissa uttalanden i propositionen som är av mer generell natur för förståelsen av dubbelbeskattningsavtal skall också beröras.

Inledning

Indien är ett land som kännetecknas av en ganska hög beskattning. Utlandsägda bolag erlägger en bolagsskatt med 55—60%. Källskatterna på utdelningar till utlandet är 25 %, på royalties (och tekniska tjänster) 30 % och på räntor som regel 25 %. Som regel är utländskt ägande i indiska bolag begränsat till 40 % av bola-

gets kapital. Många svenska, särskilt stora exportinriktade, företag har likväl länge varit etablerade i Indien. På grund av importrestriktioner i Indien är teknologiöverföring till Indien betydande. Stora svenska byggnads- och anläggningsprojekt är också på gång i Indien inte minst i joint venture-form.

Generellt sett karakteriseras avtalet av ganska långtgående svenska eftergifter till förmån för Indien. Detta i sin tur beror på det faktum att Indien i dessa sammanhang betecknas som ett utvecklingsland och att avtalet därför har kommit att följa FN:s rekommendationer för hur avtal med sådana länder skall struktureras (United Nations' Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries, 1980). Sålunda är definitionen av fast driftställe betydligt vidare än vad som är normalt. Rörelseartikelns regler för hur fasta driftställets vinst skall beräknas ger ganska fritt taxeringsutrymme för de indiska skattemyndigheterna (om Indien är källstat). Royaltyartikeln inrymmer skattskyldighet (med 20 % skatt) i källstaten både för leasingbetalningar och ersättningar för teknisk service. Arm's length-regeln i artikel 10 saknar föreskrifter om corresponding adjustment. Den nedsättning av skattesatserna som ur svenska företags synpunkt är viktig, nämligen skatten på utdelningar, har varit ganska blygsam (15 % på nyinvesteringar, se nedan).

Den viktigaste strukturella ändringen i det nya avtalet i förhållande till det gamla är att Sverige såsom huvudmetod för undvikande av dubbelbeskattning av inkomst som Indien får beskatta, övergår från exempt till creditmetod. För svenska företag med licens- och ränteinkomster, som enligt det tidigare skatteavtalet beskattades endast i Indien, får övergången till ett system med beskattning även i Sverige (med avräkning för indisk skatt) besvärande övergångseffekter. Från Industriförbundets och Exportrådets sida har tagits initiativ för att åstadkomma övergångsregler avsedda att hindra sådana svårigheter vad gäller licens- och kreditavtal som träffats före ikraftträdandet av det nya avtalet. Detta har dock varit resultatlöst.

Undanröjande av dubbelbeskattning (artikel 25)

Sverige övergår alltså från exempt- till creditmetod för att undvika dubbelbeskattning. Detta innebär att indisk inkomst exempelvis royalty och ränta, istället för att beskattas endast i Indien (exempt), beskattas även i Sverige med avräkning vid den svenska *skattedebiteringen* för indisk skatt. Creditsystem innebär att den slutliga sammanlagda skattebelastningen på den utländska inkomsten alltid motsvarar den högsta skatten i endera av de två staterna. I exemptsystemet motsvarar skatten alltid det belopp som tas ut i källstaten. (Härvid bortses från progressionsförbehåll.) Såsom alltid är fallet i moderna svenska skatteavtal bibehålles exempt beträffande flera inkomstslag bl a inkomst av rörelse från fast driftställe i Indien.

En schematisk framställning av hur Sverige som hemviststat undviker dubbelbeskattning av inkomst som också Indien får beskatta enligt det nya avtalet får följande utseende.

Inkomst av	Beskattning i Sverige ¹	Ej beskattning i Sverige ²
Fastighet (i Indien)	X	
Rörelse från fast driftställe (i Indien)		X ³
Luftfart och sjöfart (i Indien)	X ⁴	
Utdelning från Indien till		
— svenskt bolag		X ⁵
— svensk fysisk person	X	
Ränta	X ⁶	
Royalty och ersättning för teknisk service	X ⁷	
Realisationsvinst vid avyttring av		
— fastighet i Indien	X	
— fast driftställe i Indien		X
— skepp & luftfartyg	X ⁸	
— övrig egendom	X	
Självständig yrkesutövning (i Indien)		X ⁹
Enskild tjänst (i Indien)	X ¹⁰	
Styrelsearvode m m (från indiskt bolag)	X	
Verksamhet utförd av artister och idrottsmän	X	
Pensioner	X	
Offentlig (indisk) tjänst		X
Annan inkomst	X ¹¹	
Förmögenhet	X	

- ¹ Med credit för indisk skatt.
- ² Exempt med progressionsförbehåll för fysiska personer och dödsbon med hemvist i Sverige.
- ³ Credit för värdepappersrörelse m m (art 25, p 3e).
- ⁴ Begränsad beskattningsrätt i Indien (art 9, p 2).
- ⁵ Se kvalifikationsregler i art 25, p 3f.
- ⁶ Matching credit, art 25, p 3 c.
- ⁷ Matching credit, art 25, p 3 c.
- ⁸ Får ej beskattas i Indien.
- ⁹ Om stadigvarande anordning finns i Indien eller arbetet omfattar mer än 90 dagar.
- ¹⁰ Om 183-dagarsregeln gäller får Indien inte beskatta.
- ¹¹ Indisk skatt endast om inkomsten härrör från Indien.

Fast driftställe (artikel 5)

Definitionen av fast driftställe har fått en vidare utformning än den som brukar förekomma i avtal med industrinationer. Sålunda anses fast driftställe uppkomma i verksamhetsstaten avseende där bedriven byggnads-, anläggnings-, sammansättnings- eller installationsverksamhet redan efter 6 månaders närvaro därstädes. En nyhet är också att dessa typer av projekt som är förenade med leveranser av maskiner m m blir, även vid kortare närvarotid än 6 månader, fasta driftställen om betalningen för installationen överstiger 10 % av betalningen för maskinerna (punkt 3). För att undvika fast driftställe bör i sådana fall undersökas möjligheterna att dela upp projektet på olika (koncern)bolag.

Som vanligt gäller att beroende agenter kan konstituera fast driftställe för sin huvudmans räkning om agenten har och regelmässigt använder fullmakt att sluta avtal för huvudmannens företag. Enligt p 6) kan en beroende agent som inte har sådan fullmakt konstituera fast driftställe om han har ett huvudmannen tillhörigt varulager (konsignationslager) från vilket han på företagets vägnar regelbundet levererar varor.

Utdelning (artikel 11)

Enligt 1958 års avtal var, utan undantag, all utdelningsinkomst från Indien till Sverige undantagen från svensk skatt. Indien fick därvid ta ut den källskatt på utdelningar till utlandet som från tid till annan gäller enligt indisk intern lagstiftning. För närvarande är denna skatt 25 % på bruttoutdelningen.

Enligt det nya avtalet reduceras denna indiska skattesats till maximalt 15 % under förutsättning *dels* att betalningen går till svenskt bolag som äger minst 10 % av det indiska bolagets kapital *dels* att utdelningen är hänförlig till aktiekapital som utgivits efter det att det nya skatteavtalet trätt i kraft ("nytillskjutet aktiekapital",

p 6). För utdelningar på aktiekapital som investerats före avtalets ikraftträdande får Indien alltså även fortsättningsvis ta ut 25 % skatt! Detta är veterligen en unik förhandlingsuppörelse i ett svenskt skatteavtal.

Om den i Sverige bosatte utdelningsmottagaren är en fysisk person skall enligt det nya avtalet hela utdelningen, d v s även den avdragna indiska källskatten, tas upp till inkomstbeskattning. Avräkning får därefter vid debiteringen yrkas för den indiska skatten.

Beträffande svenska bolag som mottager indisk utdelning gäller skattefrihet i Sverige för denna inkomst om så hade varit fallet enligt svensk lagstiftning om även det utdelande indiska bolaget hade varit svenskt (art 25, p 3 f). Som ytterligare kvalifikation för skattefrihet gäller 1) att den vinst som delas ut har underkastats en "normal" eller "därmed jämförlig" inkomstskatt i Indien samt, 2) att, om det utdelande indiska bolaget är ett holdingbolag d v s bolagets vinst uteslutande, eller så gott som uteslutande, utgörs av egna mottagna utdelningar från bolag i tredje stat, dessa utdelningar skulle ha kunnat utdelas skattefritt direkt från denna tredje stat till det svenska bolaget.

Syftet med denna bestämmelse är att man vill förhindra s k treaty shopping genom att slussa utdelningar från tredje stat med vilka Sverige inte har avtal skattefritt genom Indien till Sverige. I propositionen (sid 42) har departementschefen berört en allmän fråga som har betraktats som oklar: om utdelningen hade kunnat tas hem skattefritt direkt från den förekommande tredje (avtalslösa) staten till Sverige efter särskild dispensprövning av riksskatteverket, skulle detta inte kunna beaktas vid en slussning av utdelningen genom ett indiskt bolag? Svaret i propositionen är nekande; "Frågan om skattefrihet skall nämligen kunna avgöras av beskattningsmyndighet genom en direkt tillämpning av dubbelbeskattningsavtal med det land i vilket det bolag som utbetalar utdelningen till Sverige har hemvist eller med stöd av regler i annat dubbelbeskattningsavtal. En annan tolkning skulle innebära krav på prövning av en hypotetisk ansökan om dispens, något som får anses vara uteslutet."

Ränta (artikel 12)

Även ränta som utbetalas från Indien till Sverige skulle enligt det nu avsomnade avtalet beskattas endast i Indien. Den enligt intern indisk lagstiftning gällande ränteskatten är som regel 25 %. Enligt det nya avtalet får Indien fortsätta att ta ut denna skattesats om räntan avser lån som tillkommit *före* tidpunkten för ikraftträdandet av det nya skatteavtalet. För lån meddelade därefter förbinder sig Indien att reducera sin skatt till 15 % (p 2). I punkt 3 gäller särregler för bankers och myndigheters ränteinkomster.

För ränteintäkter från Indien gäller enligt det nya avtalet en generell övergång till

beskattning i Sverige med avräkning av indisk skatt oavsett om detta gäller skatter på gamla eller nya lån. Beskattningen av gamla lån kommer härigenom att ske på helt andra premisser än dem som långivaren haft att räkna med när krediten gavs. Det var på denna punkt som Industriförbundet och Exportrådet bl a försökte åstadkomma övergångsregler syftande till ett bibehållande av exemtsituationen enligt det gamla avtalet.

Royalties och ersättningar för teknisk service (artikel 13)

Beträffande royalties gäller samma övergångsproblematik som beträffande räntor. Även här höjs så att säga ribban mitt i upphoppet. Fr o m den 1 januari 1989 blir således *alla* royaltyintäkter, även de som hänför sig till licensavtal träffade före det nya avtalet ikraftträdande, beskattade i Sverige med avräkning för indisk skatt. Denna får dock aldrig överstiga 20 % enligt det nya avtalet.

Enligt punkt 3 inbegripes i uttrycket royalty "rätten att nyttja industriell, kommersiell eller vetenskaplig utrustning" d v s leasingbetalningar.

Artikeln omfattar även rätt för källstaten att ta ut 20 % skatt på "ersättningar för teknisk service". Härmed avses (med vissa undantag) "ersättning för tjänster i egenskap av företagsledare, tekniker eller konsult, däri inbegripet tillhandahållande av tjänster av teknisk och annan personal". Dessa typer av betalningar består, vilket också framgår av själva avtalstexten, i stor utsträckning av ersättningar för att täcka avdragsgilla kostnader såsom löner, traktamenten, m m som uppstår vid tjänsteexport. Detta medför i sin tur att den svenska skatt som belöper på dessa inkomster i många fall kan väntas betydligt understiga den indiska avräkningsbara skatt som beräknas på bruttobetalningen. Avräkningsutrymmet för utländsk skatt krymper därför ofta i särskilt hög grad beträffande denna typ av inkomst. Enligt det gamla avtalet utgjorde denna typ av betalning inkomst av rörelse, vilken då kunde beskattas i Indien endast i de mer sällsynta fall då det svenska företaget hade ett fast driftställe där.

Realisationsvinst (artikel 14)

Beskattning av realisationsvinster överensstämmer i stor utsträckning med OECD:s modellavtal. I punkt 4 tillvaratas Sveriges anspråk att beskatta reavinster avseende fysiska personer som inom 10 år efter en utflyttning till Indien avyttrar svenska aktier.

Enskild tjänst (artikel 16)

Artikeltexten överensstämmer i allt väsentligt med OECD:s modellavtal. För att avgöra 183-dagarsregelns tillämplighet betr personer som tillfälligt arbetar i Indien skall antalet dagar relateras till Indiens beskattningsår, d v s 1 april—31 mars. Som en parantes bör påpekas att uttrycket "enskild tjänst" är en dålig översättning av engelskans "dependent personal services". Det engelska begreppet syftar till att särskilja denna typ av inkomst från "independent personal services" i artikel 15. Det svenska uttrycket däremot antyder en distinktion mot "offentlig tjänst" i artikel 20. Det viktiga i artikel 16 är just att fastställa inkomstens art genom att relatera den till den person som betalar ut den. För att inordnas i artikel 16 krävs (i motsats till artikel 15) att ersättningen utgår p g a ett särskilt beroendeförhållande till en arbetsgivare. Ersättningen skall alltså utgöra lön eller liknande som utgår p g a *anställning*. (I den nyligen lagda propositionen 1988/89:44 avseende ett skatteavtal med Bulgarien har man använt de mera adekvata uttrycket "inkomst av anställning" och "fritt yrke", på engelska "income from employment" och "liberal profession".)

Styrelsearvode och ersättning till tjänsteman i högre företagsledande ställning (artikel 17)

Indiska styrelsearvodet övergår till att beskattas i Sverige med avräkning för indisk skatt.

Pension, utbetalning enligt socialförsäkringslagstiftning och livränta (artikel 19)

I princip alla rubricerade inkomstslag får enligt det nya avtalet beskattas primärt i utbetalarstaten d v s den stat från vilka de härrör. (Enligt det gamla avtalet gällde exklusiv beskattning i hemviststaten.)

Hemvist (artikel 4)

Utformningen av hemvistproblematiken följer det etablerade OECD-mönstret. För fysiska personer skall hemvisten alltså i första hand bestämmas med ledning av resultatet av hur denna status avgörs enligt såväl Sveriges som Indiens interna bosättningsrekvisit. Om en sådan test leder till att personen ifråga anses ha dubbel bosättning skall "tvisten" lösas genom att stegvis följa den tågordning som anges i punkt 2. Det intressanta med hemvistartikeln i den indiska avtalet är det uttalande som görs av departementschefen om hur avtalets hemvistartikel påverkar *den*

svenska taxeringen vid ett fall av dubbel hemvist som beskrivits ovan. I propositionen (sid 37) sägs: ”En person som anses bosatt i såväl Sverige som Indien enligt resp. stats interna regler men anses ha hemvist i Indien vid tillämpningen av avtalet skall vid beskattning i Sverige för de inkomster som Sverige har beskattningsrätten till anses som bosatt i Sverige och således t ex medges grundavdrag.”

Bakom detta lakoniska uttalande döljer sig i själva verket icke oansenliga principiella och praktiska problemställningar. Det innebär att den skattskyldige *vid taxeringen i Sverige* avseende de inkomster som Sverige enligt avtalet (såsom icke-hemviststat) får beskatta skall tillämpa de regler som enligt intern rätt gäller här bosatta personer. Förutom grundavdrag skall den skattskyldige tillgodogöras allmänna avdrag. Han skall *taxeras* för alla inkomster som Sverige får beskatta t ex utdelningsinkomst och räntor. Han skall tillgodoföras alla avdrag inklusive räntes-avdrag och schablonavdrag som förekommer i de olika förvärsställningarna. Kommunal beskattning skall åsättas i den kommun där han är bosatt inte i GD. När man fastställer beskattningsrätten mellan staterna tillämpas alltså avtalet men när man fastställer den svenska taxeringen av de inkomster som Sverige därvid får beskatta tillämpas intern svensk rätt. Vid dubbel bosättning ger detta upphov till besvärliga skatteuträkningar.

Följande exempel kan tjäna som illustration till en del av frågeställningarna:

X antas ha flyttat från Sverige till Indien den 1 maj 1989. Enligt intern indisk skatterätt anses han ha tagit bosättning där. På grund av diverse förhållanden, bl a har X behållit äganderätten till en andel i en svensk bostadsrättsförening, anses X ha väsentlig anknytning till Sverige. Han blir därmed ansedd som bosatt även i Sverige vid en tillämpning av svenska interna bosättningsregler. Vid en tillämpning av avtalets artikel 4, punkt 2 a), befinns X ha ”en bostad som stadigvarande står till hans förfogande” endast i Indien. Bostadsrättslägenheten i Sverige är uthyrd. Enligt avtalet blir därmed Indien hemviststat.

X har följande inkomster och utgifter:

a) ATP + FP	100,000
b) Inkomst av rörelse bedriven i Indien	200,000
c) Utdelning på svenska aktier	5,000
d) Ränta på medel i svensk bank	15,000
e) Inkomst av uthyrning av bostadsrättslägenheten	6,000
f) Räntekostnader (avseende lån som tagits för förvärv av bostadsrättsandel)	(12,400)
g) Premier för pensionsförsäkring	(5,000)

X:s taxering 1990

Inkomst av tjänst		100,000
Inkomst av rörelse		-
Inkomst av kapital		
Utdelning	5,000	
Ränta	15,000	
Bostadsrätt	6,000	
Räntekostnader	(12,400)	
Sparavdrag	(1,600)	12,000
Allmänna avdrag		(5,000)
Grundavdrag		(10,000)
Beskattningsbar inkomst		97,000

Kommentar:

X skall alltså vid skattläggningen i Sverige behandlas som en oinskränkt skattskyldig eftersom han enligt intern rätt anses som en här i riket bosatt person. Eftersom X samtidigt har hemvist i Indien enligt avtalet måste dock Sverige respektera de skatteanspråk som Indien har på denna grund.

Vad gäller pensionsinkomsten bibehåller Sverige (såsom icke-hemviststat enligt avtalet) sitt beskattningsanspråk härtill enligt artikel 19, punkt 1. Observera att X dock inte är berättigad till det avdrag på 10,000 kr som medges icke-bosatta avseende pensioner som utgår enligt lagen om allmän försäkring (Kommunalskattelagen 53 §, 1 mom, a)).

Sveriges skatteanspråk enligt intern rätt (d v s X:s bosättning i Sverige) angående rörelseinkomsten kan enligt avtalets artikel 7 inte vidmakthållas. (Indien är hemviststat enligt avtalet och verksamheten har bedrivits där.)

Beträffande utdelning och ränta säger avtalet att icke-hemviststaten (d v s Sverige i detta fall) får beskatta sådana inkomster enligt artikel 11, punkt 2, och artikel 12, punkt 2. Avtalet reglerar inte *hur* detta skatteanspråk skall verkställas men begränsar *svensk skatt* till ett belopp som motsvarar 25 % av bruttoutdelningen och 15 % av bruttoräntan. Svensk skatt beträffande X:s utdelnings och ränteinkomster är således maximerad till 1,250 resp 2,250 kr. Mer härom vid debiteringen av skatten.

Beträffande uthyrningen av bostadsrättslägenheten gäller följande: Såsom bosatt i Sverige enligt intern rätt är X oinskränkt skattskyldig enligt de särskilda regler som gäller uthyrda bostadsrättslägenheter. Inkomsten redovisas under inkomst av kapital. Enligt avtalet (artikel 6, punkt 2, "nyttjanderätt till fast egendom") är denna typ av egendom, i motsats till svensk rättsuppfattning, att betrakta som fast egendom. Gentemot Indien gör Sverige alltså enligt avtalet gällande att bostadsrätten utgör fast egendom. Enligt punkt 3 jämfört med punkt 1 i artikel 6 får uthyrningsinkomst av fast egendom beskattas i den stat där egendomen är beläen. Avta-

let fråntar således inte Sverige dess skatteanspråk.

Såsom bosatt här i riket enligt intern rätt (under hela 1990) är X berättigad till ränteavdrag, allmänna avdrag och grundavdrag fullt ut. I dessa avseenden har avtalet ingen inverkan på den svenska interna rätten. Avtalen berör överhuvudtaget inte frågor som avser kostnader, underskott eller förluster. (I rörelse- och diskrimineringsartiklarna finns dock vissa allmänna regler som berör beräkning av det skattepliktiga underlaget i avtalsstaterna.)

X:s skattedebitering 1990

X:s skatt, statligt och kommunalt, vid 1990 års taxering antas bli 38,100 kr. En fråga som kan tänkas inställa sig är om progressionsförbehållet kan göras gällande men hänsyn till att Sverige enligt avtalet måste avstå från beskattning av X:s rörelseinkomster på 200,000. Svaret på den frågan är dock nekande. Enligt artikel 25, 3h) kan denna progressionsregel bara göras gällande då Sverige som *hemviststat enligt avtalet* undantagit inkomst från beskattning.

Av den angivna skatten på 38,100 kr kan naturligtvis omedelbart sägas att en del därav belöper på X:s kapitalinkomster. Detta gäller så länge detta inkomstslag överstiger noll (Om ett undrskott uppkommit i inkomstslaget kapital, exempelvis p g a att X:s räntekostnader hade varit större, hade således ingen del av den svenska skatten belöpt på hans utdelnings- eller ränteintäkter. Han hade då inte heller kunnat få någon avräkning i Indien för dubbel skatt.)

Med hänsyn till avtalets utdelnings- och ränteartiklar som begränsar Sveriges beskattningsrätt betr utdelning till 1,250 kr (25 % av 5,000 kr) och betr ränta till 2,250 kr (15 % av 15,000 kr) och med hänsyn till att X skall få avräkning i Indien för rätt svensk skatt är det nödvändigt att utreda exakt hur stor del av den svenska skatten som belöper sig på angivna inkomster. (Eftersom Indien tillämpar avräkning per item måste X också ha en särredovisning av svensk skatt på utdelning resp ränta.)

I anvisningarna till royaltyartiklarna i de skatteavtal där Sverige får ta ut skatt på royalty, se exempelvis anvisningarna till art 12 i det japanska avtalet, finns angivet principer och exempel på beräkningsmetoder som skulle kunna tjäna som förebild för detta ändamål:

Av den totala svenska skatten på 38, 100 belöper

12,000 (= inkomst av kapital)	på X:s inkomst av kapital d v s
112,000 (= sammanräknad inkomst)	4,082 kr.

Av detta belopp bör

5,000 (= utdelning)	
26,000 (= summan av kapitalintäkter)	d v s 784 kr

anses belöpa på utdelningen och

15,000 (= räntor)	
26,000 (= summan av kapitalintäkter)	d v s 2,354 kr på räntorna.

Av det anförda framgår att den svenska taxerade skatten på utdelningen (784 kr) inte överstiger den begränsning som anges i avtalets utdelningsartikel (= 1,250 kr). Betr räntan har skatt dock påförts med 104 kr för mycket (= 2,365 kr ./ 2,250 kr). Den svenska debiteringen skall därför reduceras med detta belopp.

Avräkningsbar skatt i Indien blir 784 kr avseende utdelning och 2.250 avseende ränta.

Det bör framhållas att den uppfattning om hemvistregelns förhållande till den interna bosättningsprincipen i intern svensk rätt som i propositionen redovisas av departementschefen inte är oomtvistad. Således har Gustaf Lindencrona och Nils Mattsson, båda professorer i finansrätt vid universiteten i Stockholm resp Uppsala, förklarat att om tiebreakerregeln i avtalets hemvistartikel leder till att Sverige enligt avtalet blir icke-hemviststat skall detta fullt ut "ta över" i förhållande till den interna svenska bosättningsregeln.

Den angivna redovisningen av de praktiska taxerings- och debiteringsproblem som uppkommer med det i propositionen angivna synsättet torde med önskvärd tydlighet antyda den intellektuella och administrativa mardröm som kan uppstå för både de skattskyldiga och skattemyndigheterna vid dubbel bosättning. En förenkling är nödvändig. Det är otillfredsställande med en situation där Sverige "korsvis" är dels bosättningsstat enligt intern rätt dels källstat enligt ett skatteavtal. Ur den synpunkten vore det önskvärt att gneom lagstiftning undanröja problemet. Detta borde kunna ske med ett tillägg exempelvis i 53 § Kommunalskattelagen av innebörd att fysisk person som enligt dubbelbeskattningsavtal anses ha hemvist i det land med vilket avtalet slutits också skall anses vara icke bosatt i Sverige. ^{SN}

Peter Sundgren är direktör hos Institutet för Utländsk Rätt.